

บทที่ ๗

สรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์บทเพลงดอกหญ้า นางเมิน” ครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย ๒ ประการคือ ๑ เพื่อรวบรวมบทเพลงของดอกหญ้า นางเมิน ๒ เพื่อวิเคราะห์บทเพลงของดอกหญ้า นางเมินใน ๔ ประเด็นคือ ๑) กลวิธีการประพันธ์ที่ปรากฏในบทเพลงของดอกหญ้า นางเมิน ๒) การใช้คำสแลง คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ คำภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏในบทเพลงของดอกหญ้า นางเมิน ๓) การใช้สำนวนไทยที่ปรากฏในบทเพลงของดอกหญ้า นางเมิน ๔) การสะท้อนทัศนะ วัฒนธรรม ปัญหาสังคมที่ปรากฏในบทเพลงของดอกหญ้า นางเมิน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๑ บทเพลงของดอกหญ้า นางเมิน ที่ผู้วิจัยสามารถรวบรวมได้มีทั้งหมด ๒๑๖๗ เพลง

๒ จากการวิจัยบทเพลงของดอกหญ้า นางเมินสรุปผลได้ดังนี้

๒.๑ กลวิธีการประพันธ์ กลวิธีการประพันธ์ที่ปรากฏในบทเพลงของดอกหญ้า นางเมินอาจจำแนกได้เป็น ๔ ลักษณะคือ ๑) การใช้รูปแบบประพันธ์มีการใช้รูปแบบคำประพันธ์ ๓ ชนิดคือ กลอน กลอนหัวเดียว กลอนกลบท ๒) การเลือกใช้คำที่ทำให้การส่งสารมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การใช้คำสัมผัสซึ่งมีทั้งสัมผัสสระและสัมผัสอักษรหลายลักษณะ การใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้าม การใช้คำพวน การใช้คำ ๒ แ่ง ๒ มุม การใช้คำเลียนเสียง การใช้คำอุทานเสริมบท การเคียงคำ การหลាកคำ การสลับคำ การเล่นคำ ๓) การใช้ภาพพจน์มีการใช้ภาพพจน์ ๑๒ ลักษณะคือ อุปมา อุปโลกณ์ อธินามนัย อธิพจน์ วิภาษ อรรถวิภาษ บุคคลาธิษฐาน สัญลักษณ์ การกล่าวประชด ปฏิปจฉา อุนนามนัย ปฏิรูปพจน์ ๔) วิธีการสร้างเรื่องซึ่งจำแนกได้ ๔ วิธีคือ

การหักมุม การชี้ให้เห็นความเหมือนและความแตกต่าง การเสนอความคิดที่น่าสนใจ การผูกเรื่องที่มีเหตุผลและสมเหตุสมผล

๒.๒ การใช้คำสแลง คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ คำภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏในบทเพลงของดอกหญ้า นางมินสรูปได้ดังนี้ ๑) ในบทเพลงของดอกหญ้า นางมินมีการใช้คำสแลงไม่น้อยกว่า ๖๖ คำคือ ๑) ซี้ปึก ๒) หมดตุค ๓) ไข่ไข่ไข่โจง ๔) ซิดซ้าย ๕) เต็งเคริง ๖) ซิง ๆ ๗) นะเนี่ยะ ๘) ซวย ๙) ไข่โป่ง ๑๐) ซี้แหร้ง ๑๑) ปิ้ง ๑๒) หล่อลากดิน ๑๓) ลุ้น ๑๔) แด้ทสะมอเร็ ๑๕) เฮงซวย ๑๖) เด็กเฮาะ ๆ ๑๗) อีบ ๑๘) เนียบ ๑๙) กั่ว ๒๐) ตกกระป๋อง ๒๑) บ้า ๆ บ๊องส์ ๆ ๒๒) แห้ว ๒๓) นิ่ง ๒๔) นำเจียะ ๒๕) อย่างเนี่ยะ ๒๖) ขอบเคียะ ๒๗) ไฟแดง ๒๘) นายหัว ๒๙) เต็ด ๓๐) จริงมะ ๓๑) ยั้งจัน ๓๒) ดิงคอง ๓๓) ซีกอ ๓๔) บั้นท้าย ๓๕) ดัง ๓๖) หมูหรือจ่า ๓๗) ห้าดาว ๓๘) ซือมือ ๓๙) จ๊าบ ๔๐) พับเพี้ย ๔๑) ซี้เบ้ง ๔๒) ตายแหง ๔๓) ไม่จอดก็เจ็ง ๔๔) แจกใบแดง ๔๕) แบบว่า ๔๖) รำพัด ๔๗) ยี่ ๔๘) กินส้มหล่น ๔๙) หลุดโลก ๕๐) บี ๕๑) เจ็ง ๕๒) ประเทือง ๕๓) แจ้ว ๕๔) เบี้ยว ๕๕) ก๊กก๊อก ๕๖) จักโก้ ๕๗) ฟัน ๕๘) เรื่องอย่างว่า ๕๙) กะตัก ๖๐) ย่าตอก ๖๑) ซิว ๖๒) เสือหิว ๖๓) เงินจาง ๖๔) นางแจว ๖๕) ซัดดาบ ๖๖) อม ๒) ในบทเพลงของดอกหญ้า นางมินใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษไม่น้อยกว่า ๑๖๑ คำคือ ๑) ซัวร์ ๒) ฟรีดิก ๓) แอททริก ๔) แชมป์ ๕) บอมบ์ ๖) โโชว์ ๗) รีไทร์ ๘) เกรด ๙) เบียร์ ๑๐) เซียร์ ๑๑) แกร์ ๑๒) คอร์รัปชัน ๑๓) รีไซเคิล ๑๔) เกลียร์ ๑๕) เกม ๑๖) แอร์ ๑๗) โคม่า ๑๘) ฟรี ๑๙) คริงค์ ๒๐) ทิป ๒๑) ฮิต ๒๒) พิต ๒๓) แคนเซอร์ ๒๔) เซ็กซ์ ๒๕) คิกรี ๒๖) ฟู้ก ๒๗) แฟน ๒๘) ดี.เจ ๒๙) การ์ด ๓๐) ดอลลาร์ ๓๑) มิสซิส ๓๒) ไฮโซ ๓๓) วาเลนไทน์ ๓๔) สเปก ๓๕) ปาร์ตี้ ๓๖) โปรคิวเซอร์ ๓๗) เทสต์ ๓๘) เทป ๓๙) สตาร์ท ๔๐) ไฮเทค ๔๑) ซิง ๔๒) ฟอรัม ๔๓) โนเวย์ ๔๔) เบอร์ ๔๕) เบลอ ๔๖) บาร์ ๔๗) ไรต์คลับ ๔๘) ซิ่งมอเตอร์ไซค์ ๔๙) น็อค ๕๐) เก็ก ๕๑) เซอร์ไพรซ์ ๕๒) แสปปีเบิร์ตเคย์ทู ๕๓) เซย์กูคบาย ๕๔) เลิฟ ๕๕) ล็อก ๕๖) เอดส์ ๕๗) ทาวเฮาส์ ๕๘) ฮาโลวีน ๕๙) เกียร์ ๖๐) ฟาวล์ ๖๑) เทิร์น ๖๒) เดอะ

๖๓) คอนโค ๖๔) ฟาสต์ฟู้ด ๖๕) คอนเสิร์ต ๖๖) สตรีง ๖๗) มื้อบ ๖๘) มายเคียร์
 ๖๙) อะเมซซิ่ง ๗๐) ซิกแซ็ก ๗๑) เทอม ๗๒) แชร ๗๓) ลอตเตอรี่ ๗๔) ไอเอ็มเอฟ
 ๗๕) มียาชาวา ๗๖) มั่นนี้ ๗๗) วิก ๗๘) คิสโก้ ๗๙) อาดิแคส ๘๐) เซฟ ๘๑) โฮสเทล
 ๘๒) ทัวร์ ๘๓) มินิส ๘๔) สวิตซ์ ๘๕) เสิร์ฟ ๘๖) แพชั่น ๘๗) อินเทอร์เน็ต ๘๘)
 ไอซียู ๘๙) ซีฟอง ๙๐) ที.วี ๙๑) สะเตอริโอ ๙๒) โอ.เค ๙๓) ออฟฟิศ ๙๔) ปีกอล์ฟ
 ๙๕) ฟุตบอล ๙๖) เปอร์เซ็นต์ ๙๗) โฆเฟอร์ ๙๘) เบรก ๙๙) แอ็ก ๑๐๐) ทิชชูส์ ๑๐๑)
 คัมพ์ ๑๐๒) ไมค์ ๑๐๓) ทิปสติก ๑๐๔) ไอ ๆ ๑๐๕) ยู ๆ ๑๐๖) เยส ๆ ๑๐๗) สปีค
 อิงลิช ๑๐๘) สูท ๑๐๙) ไท ๑๑๐) กิเนส ๑๑๑) ไวรัส ๑๑๒) แท็กซี ๑๑๓) ไซนัส
 ๑๑๔) ไมเกรน ๑๑๕) สปริง ๑๑๖) ซีฮอรัส ๑๑๗) สปีด ๑๑๘) ไฮไลต์ ๑๑๙)
 ล็อกเกต ๑๒๐) คับเบิ้ล ๑๒๑) โคลิญา ๑๒๒) เซ็น ๑๒๓) วายทูก ๑๒๔)
 วอลเปเปอร์ ๑๒๕) ฮัลโหล ๑๒๖) คาวน์ ๑๒๗) เกมี ๑๒๘) รีสอร์ท ๑๒๙) กอล์ฟ
 ๑๓๐) ซูเปอร์ ๑๓๑) เอกซ์เรย์ ๑๓๒) แอ็บ ๑๓๓) ปอนต์ ๑๓๔) เบนซ์ ๑๓๕) ฟीलิ่ง
 ๑๓๖) ฮุก ๑๓๗) ไฟท์ ๑๓๘) มู้ค ๑๓๙) ฮิปโป ๑๔๐) รุจ ๑๔๑) เซ็กบิล ๑๔๒) ซ็อบ
 ปิ้ง ๑๔๓) คิวไลซ์ ๑๔๔) แสตเนล ๑๔๕) อับเปอร์คัท ๑๔๖) วิดีโอ ๑๔๗) อ็อก
 ๑๔๘) โรแมนติก ๑๔๙) แอร์โรบิค ๑๕๐) ยูโอเวอร์ ๑๕๑) สลัม ๑๕๒) เลท ๑๕๓)
 แจ็กเกต ๑๕๔) แอมเวย์ ๑๕๕) พลาสติก ๑๕๖) เฟอร์นิเจอร์ ๑๕๗) บราซิติล ๑๕๘)
 แมคโคร ๑๕๙) แบตเตอรี่ ๑๖๐) รีเจนซี่ ๑๖๑) กอลท์ ๓) ในบทเพลงของดอก
 หล้า นางเมินใช้คำภาษาไทยถิ่นใต้ไม่น้อยกว่า ๒๓๓ คำคือ ๑) ภายหลาย ๒) แชรอิตาย
 ๓) กลด ๔) ใจเมล่อหมันแล้ ๕) หนูก ๖) แดกเลือด ๗) ทวยฮุด ๘) ทำเผ่า ๙) คับ
 พาย ๑๐) ซ็อง ๑๑) ยกพาย ๑๒) เมียง ๑๓) คายของ ๑๔) มูตัง ๑๕) ไหรโน่ ๑๖) โม่
 ๑๗) หมัน ๑๘) ไม่ซ็องผัด ๑๙) หยัด ๒๐) แลได้ ๒๑) แฆบ ๒๒) เหม็ง ๒๓) เข
 ๒๔) อยู่สวาย ๒๕) โหมระ ๒๖) อี้โล้งโถ้ง ๒๗) พร้าวมอง ๒๘) หรอย ๒๙)
 น้ำเคย ๓๐) พุงปลา ๓๑) ผักเหนาะ ๓๒) ตอ ๓๓) น็อง ๓๔) หย็องแหยั้ง ๓๕)
 พรือ ๓๖) แหลง ๓๗) ตา ๓๘) แม่เหย ๓๙) อ้อร้ออ้อนึ่ง ๔๐) ไช้ ๔๑) หัววัน ๔๒)
 หัววัน ๔๓) พุงใหญ่ ๔๔) พุงอุย ๔๕) สาวนุ้ย ๔๖) สกมก ๔๗) เป็นดั่ง ๔๘) ซับ
 ๔๙) ทองแดง ๕๐) ไบแจก ๕๑) จวบ ๕๒) เหลย ๕๓) นากา ๕๔) โผก ๕๕) หมี่
 ๕๖) สวยเมล่อ ๕๗) ม้อ ๕๘) อี้หลีอ็อกซ็อกแจ็ก ๕๙) ล็อกแล็ก ๖๐)

ชี้แจงชี้แจง ๖๑) วิบ ๖๒) เพ ๖๓) เค ๖๔) สายีต่ายเปล่า ๖๕) มิก ๖๖) เคือก ๖๗) ฮวน
 ๖๘) หวางอี ๖๙) หลบบ้าน ๗๐) เมดอ ๗๑) แรกนู้ ๗๒) หวาง ทำนู้ทำนู้ ๗๓) กะ
 ๗๔) เอิน ๗๕) เครื่องไฟ ๗๖) โร้ ๆ ๗๗) อี้แหลงไทรเล่า ๗๘) น้ำบ่าว ๗๙) ฉาน
 ๘๐) จังเกีย ๘๑) งามป้อย ๘๒) หนอย ๆ ๘๓) หอมรุ่ม ๆ ๘๔) ฮ่องแหริง ๘๕)
 หลักทง ๘๖) ยอดอก ๘๗) แค้น ๘๘) แจ็ก ๆ ๘๙) ต็อกเด็ก ๙๐) ไม้อี้ต่าย ๙๑) พลือก
 ๙๒) หวาก ๙๓) ไอ้ไทร ๙๔) เคย ๙๕) เคยจี ๙๖) หลือกเหล็ก ๙๗) แม่แม่็ก ๆ ๙๘)
 ตาจัน ๙๙) ดันจิงหู ๑๐๐) ยักหลังต็อก ๑๐๑) หก ๑๐๒) ตก ๑๐๓) พวบ ๑๐๔) ไม้โร้
 ๑๐๕) พรือไม้ ๑๐๖) ปัด ๆ ๑๐๗) ไม้กรบหัน ๑๐๘) ขาวหวอด ๑๐๙) โดก ๑๑๐)
 แกลน ๑๑๑) ยิก ๑๑๒) ทุด ๑๑๓) หายหุดตุดบ้อง ๑๑๔) งอง ๑๑๕) เอิด ๑๑๖) กาง
 หลาง ๑๑๗) ตุด ๑๑๘) หนังใจ ๑๑๙) จี้แม่็ก ๑๒๐) กลือกแก็ก ๑๒๑) เป้า ๑๒๒)
 โหม้งหัวกรก ๑๒๓) ย้อยผก ๑๒๔) จี้หก ๑๒๕) เหิดแลหวัน ๑๒๖) มั่งมั่ง ๑๒๗)
 แม่่นฉลาด ๑๒๘) อาด ๑๒๙) น้ำชูป ๑๓๐) ทุ้ยยา ๑๓๑) หัวเหนียว ๑๓๒) ทะเลียด
 ตราก ๆ ๑๓๓) น้ำทิ ๑๓๔) ไส้เคยหนอย ๆ ๑๓๕) ปั้นเตียว ๑๓๖) ลอกวาน ๑๓๗)
 แม่หมิด ๑๓๘) ม้วน ๑๓๙) อาฆาต ๑๔๐) ลูกบาว ๑๔๑) ใต้เริน ๑๔๒) ตาแห ๑๔๓)
 แม่เหย ๑๔๔) อ้อร้อ ๑๔๕) อี้ต่าย ๑๔๖) จะไซย ๑๔๗) หลาด ๑๔๘) ฉาวหลาว
 ๑๔๙) อี้ตุด ๑๕๐) หนวยคาหวางอีแลโหมบาว ๆ ๑๕๑) หวันเข้าวาน ๑๕๒) หัวเข้า
 ๑๕๓) บาย ๑๕๔) จันหวัน ๑๕๕) เก็ง ๑๕๖) น้ำจี้กรา ๑๕๗) หมคฉลาด ๑๕๘) ท้อง
 แหนว ๆ ๑๕๙) ตืดตัง ๑๖๐) อยู่พอแลได้ ๑๖๑) นาย ๑๖๒) บายใจ ๑๖๓) หนัด
 ๑๖๔) คุยเจ็บอก ๑๖๕) หกตังต่าย ๑๖๖) เพล้ง ๑๖๗) หัวมัน ๑๖๘) แม่เฒ่า ๑๖๙)
 หลาวเปล่า ๑๗๐) จริงหมี่ ๑๗๑) หิดเตียว ๑๗๒) หิด ๑๗๓) เต็ด ๑๗๔) แม่หมิด
 ๑๗๕) คลัก ๆ ๑๗๖) โหม ๑๗๗) ไม้พักแหลง ๑๗๘) ใต้แรงอก ๑๗๙) ราสา ๑๘๐)
 แหว ๆ ๑๘๑) ราร่า ๑๘๒) แรกวา ๑๘๓) เอือน ๆ ๑๘๔) ปล้า ๑๘๕) เปลา ๑๘๖)
 ช้องต็อก ๑๘๗) แนนง ๆ ๑๘๘) ก้องแก็ง ๑๘๙) กุบกับ ๑๙๐) ไอ้รส ๑๙๑) ชับชีก
 ๑๙๒) อี้แม่ะ ๑๙๓) ชับแม่็ก ๑๙๔) ชับปัด ๑๙๕) ชับผิด ๑๙๖) ต่อโพรก ๑๙๗) โยก
 ย็อกแย็ก ๑๙๘) หิด ๆ ๑๙๙) หลวง ๒๐๐) หยัด ๒๐๑) ทวด ๒๐๒) หัวงหวิด ๒๐๓)
 กดไม้ติด ๒๐๔) บายแล้ว ๒๐๕) เท่ ๒๐๖) หัววัด ๒๐๗) สัมแป็น ๒๐๘) หนวย
 ๒๐๙) เนร ๒๑๐) แลก ๒๑๑) จิงหู ๒๑๒) สวยหัวงเง้งวับ ๒๑๓) เขาไซ้ ๒๑๔)

จีโกง ๒๑๕) ทอ ๒๑๖) กุ้ง ๒๑๗) เทียน ๒๑๘) อาด ๒๑๙) ยักเง็ก ๒๒๐) เอียด ๆ ๒๒๑) ทำแฉก ๒๒๒) จอก ๒๒๓) คุบคิบ ๒๒๔) ถังหรี ๒๒๕) ขอบแรง ๒๒๖) ปลาพง ๒๒๗) หัวพร้าว ๒๒๘) โส๊ะ ๒๒๙) อีบิค ๒๓๐) เจ้าคำติด ๒๓๑) ดุงหัวดิน เซอ ๒๓๒) ไอโกาก ๒๓๓) เปลว

๒.๓ การใช้สำนวนไทยที่ปรากฏในบทเพลงของดอกหญ้า นางเมทินีในบทเพลงของดอกหญ้า นางเมทินีมีการใช้สำนวนไทย ที่ถูกต้องและเหมาะสมกับบริบท ไม่น้อยกว่า ๑๕๖ สำนวนคือ

๑) กรวดน้ำคว่ำขัน ๒) กระดั่งกาลนไฟ ๓) กระจุกขจัดมัน ๔) กลับตาลปัตร ๕) กลับหน้ามือเป็นหลังมือ ๖) กัดก้อนเกลือกิน ๗) ก้างขวางคอ ๘) กิ่งก่าได้ทอง ๙) กิ่งทองใบหยก ๑๐) กินไข่แดง ๑๑) กินน้ำตาต่างข้าว ๑๒) กินน้ำใต้ศอก ๑๓) กินเหนียว ๑๔) แก่เกินแกง ๑๕) แก่มะพร้าว ๑๖) แกงจืดจืดรู้คุณเกลือ ๑๗) ใกล้เคียงกินต่าง ๑๘) ใกล้เคียงพลอย ๑๙) ไกรรองบ่อน ๒๐) ไก่หลง ๒๑) ช่มเขาโคจีนให้กินหญ้า ๒๒) ข้าวใหม่ปลามัน ๒๓) จิงก็ราชาก็แรง ๒๔) จิ้นคาน ๒๕) ชูดเลือด ๒๖) เข้าตามตรอกออกตามประตู ๒๗) เข้าป่าจวนคำ ๒๘) เข้ายา ๒๙) คนกินแกลบ ๓๐) คบคนให้ดูหน้า ซื่อผ้าให้ดูเนื้อ ๓๑) กลุมถุงชน ๓๒) คอยเหมือนจ้าวคอยฝน ๓๓) เค็มเหมือนเกลือ ๓๔) ง่ายเหมือนปอกกล้วยเข้าปาก ๓๕) จระเข้ขวางคลอง ๓๖) จับปลาทรายได้ปลาชีวิต ๓๗) จับปลาสองมือ ๓๘) จับเสือมือเปล่า ๓๙) จุดได้ตำตอ ๔๐) เจอตอ ๔๑) เจ้าผู้ไก่อ้ ๔๒) แจงถี่เบีย ๔๓) ชั่วเจ็ดทีดีเจ็ดหน ๔๔) ช้างตายทั้งตัวเอาใบบัวปิด ๔๕) จิงสุกก่อนห่าม ๔๖) ชุมมือเปิบ ๔๗) ซื่อควายในหนอง ๔๘) ซื่อเรือเก่าต้องเอาตาปู ๔๙) ซื่อวัวให้ดูหางซื่อนางให้ดูแม่ ๕๐) เฒ่าหัวงู ๕๑) ดักลอบต้องหมั่นดู ๕๒) เจ้าผู้ต้องหมั่นเกี่ยว ๕๓) ดินพอกหางหมู ๕๔) เดินฉัดหัวน ๕๕) ใต้เรือแล้วดิบแพ ๕๕) ตกนรกทั้งเป็น ๕๖) ตักน้ำใส่กะโหลกชะโงกดูเงา ๕๗) ตัดช่องน้อยแต่พอตัว ๕๘) ตักบัวไม่เหลือเยื่อ ๕๙) ตัดหางปล่อยวัด ๖๐) ตาถั่ว ๖๑) ดินดิบปากกัด ๖๒) ดินเท่าฟ้าหอย ๖๓) ตะปับดั่ง ๖๔) ถ่านไฟเก่า ๖๕) ถึงเคยถึงเกลือ ๖๖) ทำนาบนหลังคน ๖๗) ทำหมาหยอกไก่ ๖๘) นกขมิ้น ๖๙) นั่งร้าน ๗๐) น้ำกลิ้งบนใบบอน ๗๑) น้ำขึ้นให้รีบตัก ๗๒) น้ำตาขีดหัวเขา ๗๓) น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า ๗๔) นำมาปลา

กินมด น้ำคมคดกินปลา ๗๕) น้ำร้อนปลาเป็น น้ำเย็นปลาตาย ๗๖) น้ำแรกเทก
เหมือน ๗๗) เนื้อไม่ได้กิน หนังไม่ได้รองนั่ง กระดุกแฉวนคอ ๗๘) ปลากระดีได้น้ำ
๗๙) ปั่นน้ำเป็นตัว ๘๐) ปากคนยาวกว่าปากกา ๘๑) ปลุกเรื่อนตามใจผู้อยู่ ผูกอุ้มตามใจ
ผู้นอน ๘๒) เป็นทองแผ่นเดียวกัน ๘๓) เป็นพื้นเป็นไฟ ๘๔) ผ้าเหลืองร้อน ๘๕)
ฝนตั้งฟ้า ปลาตั้งหนอง ๘๖) ผิดตั้งเปล่า ๘๗) พบไม้งามเมื่อยามขวานบิน ๘๘)
พระรามเคียดคง ๘๙) พระอิฐพระปูน ๙๐) พอไปวัดไปวาได้ ๙๑) พออ้าปากก็เห็นลิ้น
ไก่ ๙๒) พายเรือในอ่าง ๙๓) พุดน้ำไหลไฟดับ ๙๔) พุดบางกอกออกบางกล้า ๙๕)
พุดเป็นต่อยหอย ๙๖) พุดไปสองไฟเบียด นิ่งเสียดำถึงทอง ๙๗) เพื่อนกินหาง่าย เพื่อน
ตายหายาก ๙๘) แพ้เป็นพระชนะเป็นมาร ๙๙) ฟิงหูซ้ายออกหูขวา ๑๐๐) ไฟลามเอา
น้ำมันรด ๑๐๑) ไฟในนำออก ไฟนอกนำเข้า ๑๐๒) มดแดงเผ่ามะม่วง ๑๐๓) ม้าคิด
กะโหลก ๑๐๔) มืดสองคม ๑๐๕) มีแก้วอยู่ในมือ ๑๐๖) มือใครยาวสาวได้สาวเอา
๑๐๗) มือถือสากปากถือศีล ๑๐๘) มือไม่พายเอาตีนราน้ำ ๑๐๙) แม่ฆ่ายทรงเครื่อง
๑๑๐) ไม่กลัวต้นไม้จิว ๑๑๑) ไม่มีน้ำยา ๑๑๒) ไม่เอาถ่าน ๑๑๓) ย่อมแมวขาย ๑๑๔)
ยาไส้ ๑๑๕) ยามรักน้ำดื่มผักก็ว่าหวาน ๑๑๖) ยืมได้ทั้งน้ำตา ๑๑๗) ยุงมิให้ไต ไรมิ
ให้ต่อม ๑๑๘) ร่วมหัวจมท้าย ๑๑๙) ระยะทางพิสูจน์ม้า กาลเวลาพิสูจน์คน ๑๒๐)
ราชรถมาเกย ๑๒๑) รุ้ง ๆ ปลา ๆ ๑๒๒) เรือล่มปากอ่าว ๑๒๓) ลงเรือลำเดียวกัน
๑๒๔) ล้วงคองูเห่า ๑๒๕) ลื่นกับพื้น ๑๒๖) ลืมตาดูโลก ๑๒๗) ลูกเป็นไฟ ๑๒๘)
ลูกไก่ในกำมือ ๑๒๙) ลูกขี้หม้อไม่ทันคำ ๑๓๐) ลูกไม้ ๑๓๑) เล่นกับไฟ ๑๓๒) เลย
เพล ๑๓๓) เลียขาเลียแข้ง ๑๓๔) เลื่อนักมกได้เร็ว ๑๓๕) วัวแก่ชอบกินหญ้าอ่อน
๑๓๖) ว่าแต่เขาอิเหนาเป็นเอง ๑๓๗) ไวไฟ ๑๓๘) เศรษฐีเพิ่งผุด ตูดเพิ่งแลน ๑๓๙)
สวมหน้ากาก ๑๔๐) ใส่หัวโขน ๑๔๑) หนูดกถึงข้าวสาร ๑๔๒) หมาเห่าเครื่องบิน
๑๔๓) หวันขึ้นข้างตก ๑๔๔) หวานนอกขมใน ๑๔๕) หวานเป็นลม ขมเป็นยา
๑๔๖) หวานพืชหวังผล ๑๔๗) หางเต่าค้ำกับหางแลน ๑๔๘) เห็นกงจักรเป็นดอกบัว
๑๔๙) เห็นจี้เห็นไส้ ๑๕๐) เห็นช้างจี้จี้ตามช้าง ๑๕๑) อมพระมาพุด ๑๕๒) อมสาก
๑๕๓) อาบน้ำร้อนมาก่อน ๑๕๔) อีหروبเดียวกัน ๑๕๕) เอาน้ำมันไปรดกองไฟ
๑๕๖) เอาหูไปนา เอาตาไปไร่

๒.๔ การสะท้อนทัศนคติ วัฒนธรรม ปัญหาสังคมที่ปรากฏในบทเพลง ของดอกหญ้า นางเมทินุรูปได้ดังนี้ ๑) ในบทเพลงของดอกหญ้า นางเมทินุรูปได้สะท้อน ทัศนคติที่มีต่อชีวิต สังคม วัฒนธรรมไม่น้อยกว่า ๕๘ ทัศนะ เช่น ค่าของคนไม่ได้อยู่ ผิวพรรณรูปร่างหน้าตาแต่อยู่ที่การกระทำว่าดีหรือชั่ว คนที่เห็นคนอื่นว่าเป็นคนคือคน ที่เป็นคน ชีวิตไม่เที่ยงแท้แน่นอนอนมีเกิดมีดับมีขึ้นมีลงมีสุขมีทุกข์ เด็กบริสุทธิ์เหมือนผ้า ขาวเด็กจะเป็นอย่างไรจะดีเลวอย่างไร อยู่ที่พ่อแม่ผู้ใหญ่จะอบรมปรุงแต่งอย่างไร หาก อบรมปรุงแต่งดีเด็กก็จะเป็นคนดี หากเราจะรู้จักสิ่งใดให้ลึกซึ้งถึงแก่นเราต้องทำในสิ่ง นั้น อย่าหวนละห้อยเป็นทุกข์รำพึงถึงอดีตที่ผ่านมาไปไม่มีวันหวนกลับ อนาคตที่ยังมา ไม่ถึง แต่ควรคำนึงถึงปัจจุบันซึ่งเป็นจริงและสำคัญอย่างยิ่ง คนดีคือคนที่รู้จักตนไม่ หลงลืมตนไม่แบ่งชั้นวรรณะคน ไม่โลก จิตใจสูง มีคุณธรรม ควรจะจดสุราอันเป็นที่ ตั้งของความประมาทดีกว่าไปพยายามรดน้ำมนต์ เพราะการงดสุราช่วยแก้ปัญหาได้ จริง เปรตไม่ใช่คนที่ตายไปแล้วแต่เปรตคือคนเป็นที่เป็นคนเลว ทูจจริต โกงกิน สังคม ไทยยังมีความเหลื่อมล้ำทางสังคม คนที่มีอำนาจมีฐานะดีกระทำผิดอาจไม่ถูกลงโทษ แต่หากชาวบ้านทำผิดจะถูกลงโทษทันที คนที่จะเป็นผู้นำเป็นผู้บริหารควรทำตัวให้หน้า เลื่อมใส ซื่อสัตย์สุจริต ครอบครัวยุคใหม่ถ้าถูกคิดยา พ่อติคเหล้า ครอบครัวนั้นย่อมแตก สลาย สังคมไทยต้องประสบกับปัญหาเพราะสังคมไทยมีคนเก่งมากมายแต่ไม่เป็นคนดี คนไทยควรรู้ตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย สังคมใดก็ตามถ้าสมาชิกใน สังคมนั้นมีความเห็นที่แตกต่างกัน ขาดความสามัคคีกันสังคมนั้นต้องประสบความ หายนะ เงินเป็นสิ่งที่น่ากลัวเงินทำให้มนุษย์เป็นคนชั่ว ขาดคุณธรรมจริยธรรม กล้า กระทำความชั่วต่าง ๆ ๒) ในบทเพลงของดอกหญ้า นางเมทินุรูปได้สะท้อนวัฒนธรรมของ ชาวบ้านภาคใต้ไม่น้อยกว่า ๑๐ ด้าน เช่น วัฒนธรรมความเชื่อ เช่น ความเชื่อเรื่องการ บนบานสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ความเชื่อเรื่องนรก ความเชื่อในอาถรรพ์ของการบวชเรียน ความ เชื่อเรื่องบุพเพสันนิวาส ชาตินี้ชาติหน้า วัฒนธรรมการตั้งชื่อ เช่น การตั้งชื่อคน การ ตั้งชื่อหมู่บ้าน วัด การตั้งชื่ออาหาร วัฒนธรรมการปรุงอาหาร เช่น การแกงหอยขม การทำข้าวยา วัฒนธรรมการสร้างควมบันเทิง เช่น การรำวง การรำทำบท วัฒนธรรมการประกอบอาชีพ เช่น การค้าขาย การรับราชการ การรับจ้าง วัฒนธรรม การสร้างอารมณ์ขัน เช่น ใช้คำที่มีความหมาย ๒ แฉ่ง ๒ มุม ชี้นำให้คิดไปในเรื่องเพศ

เล่าเรื่องเกินจริงเกินเชื่อ ๓) ในบทเพลงของดอกหญ้า นางเมินได้สะท้อนปัญหาสังคม ภาคใต้ไม่น้อยกว่า ๑๐ ปัญหา เช่น ปัญหาการเล่นการพนัน ปัญหาการเรียไร บอกรแจก บัตรเชิญ ปัญหาความไม่เป็นธรรมของสังคม ปัญหาการแพร่ระบาดของยาบ้า ปัญหา การเล่นการเมืองเพื่อประโยชน์ของคนและพรรคพวกของตนและการทุ่มเงินซื้อคะแนน เสียง ปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียง ปัญหาความยากจน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีข้อที่น่าสังเกตดังต่อไปนี้

๑ กรณีผลงานเพลงของดอกหญ้า นางเมินมีข้อที่น่าสังเกตดังนี้ บทเพลงของ ดอกหญ้า นางเมิน มีปริมาณมากถึง ๒๑๖๗ เพลง จากการศึกษาพบว่าหลายเพลงมี คุณค่าทางวรรณศิลป์และทางวัฒนธรรม เช่น เพลงรักสาวบางเหริ่ง ซึ่งมีความเด่นย้ง ทั้งการเลือกใช้คำ การใช้สำนวนเปรียบเทียบที่เด่นชัดคมคาย การถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกที่ลึกซึ้งของมนุษย์ การบันทึกวัฒนธรรมการตั้งชื่อบ้านนามเมือง ประเพณี ชักพระ อันเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นตนได้เป็นอย่างดี มีความไพเราะเป็นวรรณคดี ว่าดังนี้

“ร้อยนางพันนาง ร้อยบางพันบาง ไม่สวยเท่านาง สาวบ้านบางเหริ่ง ใ้
สวยแต่รูป น้ำคำสำเนียง สาวบ้านบางเหริ่ง งามทั้งน้ำใจ

พบกันเมื่อวันชักพระมหลุมโพธิ์ จะออเอี่ยมโอเจ็ดโถมไฉไล ยิ้มหวานปาน
หยด น้ำผึ้งตรึงใจ บอกพี่ได้ไหมมีแฟนหรือยัง

สาวบ้านบางเหริ่ง ที่เพียงประสาบ ครั้งเดียวได้พบสบดาร้อยชั่ง ได้ฟัง
สำเนียงปานเสียงระฆัง ที่ต้องจ้งงเหมือนดังต้องมนตร์

ร้อยบางพันบาง ร้อยนางพันนาง พบมาหลายบางที่ไม่เคยสน พบสาวบาง
เหริ่งแค่เพียงหนึ่งหน หลงรักหน้ามนเสียงนทมนต์ใจ”

(รักสาวบางเหริ่ง)

หรือเพลง**เดือนดับที่เกาะสมุย** ซึ่งมีความดีเด่นทั้งการเลือกคำ การใช้สำนวน อุปมาเปรียบเทียบ การลำดับความคิด การถ่ายทอดอารมณ์ เป็นบทเพลงที่มีคุณค่าทางวรรณศิลป์เป็นวรรณคดี ว่าดังนี้

“คืนนี้จันทร์ส่อง เสียงกลืนซัดสาดหาดเกาะสมุย เราเคยนั่งคุยกันสองต่อสอง
โคนต้นมะพร้าวได้เงาสลัว คืนแสงจันทร์ส่อง คืนนั้นเราสองสัญญารักกัน

คืนนี้จันทร์เสี้ยว เสียงกลืนสงบเจ้าหลบไปไหน มองดูใครเขาแสนสุขสันต์
เมื่อดูตัวเราแล้วแสนจะเศร้า รักเรามันสั้น เพียงแค่สามวันรักพลันสิ้นลง

สาวเกาะสมุย ไหนคุยว่ารักแน่นหนัก เสมือนเหมือนฟ้ารักเดือน เหมือนเกาะ
รักน้ำทะเลมันคง เพียงแค่สามวันรักพลันสลาย กลับไม่ซื่อตรงใจไม่มั่นคงเหมือนดั่ง
คำคุย

คืนนี้จันทร์ดับ ลับแสงส่องหล้าฟ้ามืดสลัว มองดูมืดมัวทั่วเกาะสมุย กล้าย
หัวใจของพี่ทมองหม่น เพราะคนซื่อด้วย สาวเกาะสมุย สุราษฎร์ธานี”

(เดือนดับที่เกาะสมุย)

บทเพลงของดอกหญ้า นางเมิน ซึ่งหลายเพลงมีความไพเราะมีคุณค่าทางวรรณศิลป์และทางวัฒนธรรมดังกล่าวแล้วซึ่งมีปริมาณมากมายนี้จึงนอกจากจะเป็นภูมิปัญญาที่มหัศจรรย์แล้วยังสามารถบ่งบอกว่าผู้แต่งบทเพลงดังกล่าวซึ่งเป็นชาวบ้านที่ได้รับการศึกษาในระบบไม่สูงนัก มีความสามารถในการแต่งเพลงเป็นอย่างยิ่งและยังบ่งบอกว่าผู้ที่แต่งเพลงได้ดีและได้มากขนาดนี้เป็นกวีหรือปราชญ์ชาวบ้านอย่างแท้จริง

มีคำกล่าวซึ่งเป็นที่ยอมรับกันในวงวรรณคดีและสังคมวิทยาอยู่ ๒ ประการ ว่า ๑) กวีนั้นไม่เลือกที่เกิด (ชวน เพชรแก้ว ๒๕๑๒ : บทนำเรื่อง) ซึ่งขยายความได้ว่าผู้ที่เป็นกวีไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่เกิดในชาติตระกูลสูง ร่ำรวย ได้รับการศึกษาในระบบเป็นอย่างดีหรือเกิดในที่เจริญหรือในเมือง แต่กวีอาจเป็นคนธรรมดาสามัญที่มีลักษณะพิเศษบางประการ เช่นมีความสังเกตพิจารณา รู้จักเข้าใจชีวิต มีความประณีตละเอียดอ่อน มีความสามารถในการแต่งเรื่อง มีความสามารถในการใช้ภาษาอธิบายถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ

ผู้ผู้ฟังได้ดีมีประสิทธิภาพ เป็นต้น ๒) วรรณคดีเป็นสิ่งที่แสดงถึงพัฒนาการของชุมชนหรือสังคมกล่าวคือชุมชนทุกชุมชนหรือสังคมทุกสังคมที่พัฒนาการมาเป็นลำดับ เมื่อมาถึงขั้นหนึ่งก็จะเกิดกวีและวรรณคดีขึ้นในชุมชนหรือสังคมนั้น ๆ เสมอ (ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ ๒๕๑๗ : ๑) ซึ่งจะเห็นได้ว่าคำกล่าวดังกล่าวนี้มีความสอดคล้องอย่างยิ่งกับกรณีของดอกหญ้า นางเมินและสังคมภาคใต้

๒ กรณีกลวิธีการประพันธ์ที่ปรากฏในบทเพลงของดอกหญ้า นางเมินมีข้อที่น่าสังเกตดังนี้ กลวิธีการประพันธ์ที่ปรากฏในบทเพลงของดอกหญ้า นางเมินส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับกลวิธีการประพันธ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมประเภทร้อยกรองโดยเฉพาะกลอนสุภาพ ทั้งด้านรูปแบบคำประพันธ์ การเลือกใช้คำและสำนวนที่ทำให้การส่งสารมีพลังและมีประสิทธิภาพ ซึ่งทำให้ผู้ฟัง “รู้เรื่อง” และ “รู้รส” วิธีการสร้างเรื่องที่มีความแยบยลซึ่งมีหลายวิธี ซึ่งกลวิธีดังกล่าวนี้ย่อมส่งผลให้วรรณกรรมร้อยกรองโดยเฉพาะกลอนสุภาพมีความไพเราะ เป็นวรรณคดีซึ่งย่อมส่งผลให้บทเพลงของดอกหญ้า นางเมินมีความไพเราะเป็นวรรณคดี เช่นเดียวกัน

หากพิจารณากลวิธีการประพันธ์โดยเฉพาะด้านการเลือกใช้คำและการเลือกใช้สำนวน (ภาพพจน์) ต่าง ๆ แล้วก็จะสรุปได้ว่าดอกหญ้า นางเมินสามารถเลือกใช้คำและสำนวนได้ดี ซึ่งส่งผลให้บทเพลงของดอกหญ้า นางเมิน เป็นบทเพลงที่ไพเราะเป็นวรรณคดี ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ยิ้มสักนิดเป็นไร ยิ้มได้ไหมคนดี โกรธกันตั้งแต่เมื่อไร เห็นไม่ยิ้มสักที โลกจะได้สดใส ยิ้มหน่อยได้ไหมคนดีคนดี”

(ยิ้มสักนิด)

“ถึงเพียงสามคืน แม้เพียงสามวัน สายใยสัมพันธ์มันคงเสมอ ทรายชั่วคืนฟ้าสลาย คงไม่ลืมเธอ กิดถึงเสมอแม้ต้องจากไกล”

(รักสาวทะเลน้อย)

“ดอกแอมดอกหญ้า จะเปรียบดอกฟ้าฉันไม่ถึงครึ่งร้อยวาสนา เอ้อมกว่าไม่ถึง
แห่งนกอัยสุดสอยเด็ดถึง ดอกฟ้าเจ้าจึงหลุดลอยกลับไป”

(บ้านพร้าวสาวเอย)

“ตาเอ๋ยเคยหวาน กลับพาลไม่หวานดังว่า ตาเอ๋ยเคยซึ้ง กลับบึ้งไม่ซึ่งแววตา
สายตาจืดจางว่างเปล่า โอ้ความรักเราคงเริ่มโรยรา”

(มองตาเห็นใจ)

“สาวมุสลิมจิมลิ้มไม้เบา สาวบ้านท่าเสา พริ้งเพราชนิดโฉมจริงแม่ ตาคม
หวานซึ้ง เฝ้ายขาดบาดถึงดวงแฉด ยามสบตาน้องพี่จ้องตาแล น้องแลตาจ้องที่ต้อง
ตะลึง

สาวมุสลิมจิมลิ้มไม้เบา สาวบ้านท่าเสา ขอยกให้เจ้าเป็นหนึ่ง ผมดำแก้มขาว
ปากแดงดังลูกคำลึง รอยยิ้มหวานปานน้ำผึ้ง เอวกลมเหมือนกลิ้ง สวยซึ่งขาดทรวง”

(สาวมุสลิม)

“ยังจำได้ไหม ไกลๆ กองฟาง ได้หยดน้ำค้าง ท่ามกลางแสงจันทร์ เกล้ากลิ่น
ดอกไม้สายลม สองราสู่สมสุขสันต์ ท่ามกลางแสงจันทร์คืนนั้นสุขใจ

ไม่ลืม ๆ ๆ เลือนหาย กลิ่นแก้มกลิ่นกาย กลิ่นหอมละไม ไม่ลืมรสกรอญดูบ
ไม่ลืมรสจูบฝังใจ จะนานเท่าไรที่ยังไม่ลืม”

(น้องลิ้มหรือยัง)

๑ กรณีการใช้คำสแลง คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ คำภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏ
ในบทเพลงของดอกหญ้า นางเมินมีชื่อที่น่าสังเกตดังนี้ ในบทเพลงของดอกหญ้า นาง
เมินมีการใช้คำดังกล่าวที่เหมาะสมกับบริบทปรากฏเป็นจำนวนมาก ซึ่งนอกจากจะทำ
ให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพแล้ว การใช้คำสแลง คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษยังทำให้เกิด
ความรู้สึกทันสมัย การใช้คำภาษาไทยถิ่นใต้นอกจากจะทำให้ผู้ฟังที่เป็นชาวบ้าน

ภาคใต้เข้าใจได้ง่าย รู้สึกเป็นกันเองแล้วยังเป็นการอนุรักษ์ภาษาไทยถิ่นใต้ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับทัศนะของจำเริญ แสงควงแข (๒๕๒๕ : ๕๕) ที่ว่า

“การบรรจุภาษาถิ่นได้ลงไปเพลงลูกทุ่ง นับได้ว่าเป็นการอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่นที่ได้ผลมาก แม้ว่าผู้แต่งอาจไม่มีความประสงค์เช่นนั้นอยู่ แต่คำศัพท์ท้องถิ่นที่ปรากฏอยู่ในเพลงทำให้ผู้ฟังชาวใต้รู้สึกเป็นกันเองและรับเอาคำเหล่านี้มาใช้จนติดปาก ทั้ง ๆ ที่คำบางคำเป็นคำเก่าจนเกือบจะ ไม่มีผู้ใช้แล้ว”

๔ กรณีการใช้สำนวนไทยที่ปรากฏในบทเพลงของดอกหญ้า นางเมินมีข้อที่น่าสังเกตดังนี้ ในบทเพลงของดอกหญ้า นางเมินมีการใช้สำนวนไทยที่ถูกต้องและเหมาะสมกับบริบทนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๑๕๖ สำนวน ซึ่งนอกจากจะบ่งบอกถึงภูมิปัญญาทางการใช้สำนวนไทยของผู้แต่งได้เป็นอย่างดีแล้ว ยังบ่งบอกว่าคนในสังคมไทยโดยเฉพาะคนที่มีอายุ ๔๐ ปีขึ้นไปยังคงมีความรู้ความเข้าใจในสำนวนไทยเป็นอย่างดีและยังบ่งบอกว่าสำนวนไทยสามารถใช้สื่อสารได้เป็นอย่างดี

๕ กรณีการสะท้อนทัศนะ วัฒนธรรม ปัญหาสังคมที่ปรากฏในบทเพลงของดอกหญ้า นางเมินมีข้อที่น่าสังเกตดังนี้

๕.๑ กรณีการสะท้อนทัศนะมีข้อที่น่าสังเกตดังนี้ ในบทเพลงของดอกหญ้า นางเมินมีการสะท้อนทัศนะที่ได้รับอิทธิพลจากพุทธศาสนาหลายทัศนะ เช่น ทัศนะที่ว่าค่าของคนไม่ได้อยู่ที่ผิวพรรณรูปร่างหน้าตา แต่อยู่ที่การกระทำที่ดีหรือชั่ว ทัศนะที่ว่าชีวิตไม่เที่ยงแท้แน่นอนมีเกิดมีดับมีขึ้นมีลงมีสุขมีทุกข์ หรือทัศนะที่ว่าคนดีคือคนที่รู้จักตน ไม่หลงลืมตน ไม่แบ่งชั้นวรรณะคน ไม่โลภ จิตใจสูงมีคุณธรรม เป็นต้น ซึ่งบ่งบอกว่าพระพุทธศาสนาเคยมีอิทธิพลและยังมีอิทธิพลต่อปราชญ์ชาวบ้านภาคใต้และสังคมชาวบ้านภาคใต้อย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของสุธีวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ (๒๕๓๑ : ๑) ที่ว่า

“ภาคใต้ของประเทศไทย เป็นแหล่งที่พระพุทธศาสนาเจริญเติบโตกันมานาน พระพุทธศาสนาจึงมีอิทธิพลต่อชาวบ้านภาคใต้อย่างลึกซึ้งและเหนียวแน่นล้นนัยมพื้นฐานของชาวบ้านภาคใต้ส่วนใหญ่จึงมีขึ้น อันเนื่องมาจากลักษณะของสังคมเกษตรกรรมประกอบด้วยวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนา ดังนั้นกิจกรรมหรือการยั้งปวงของชาวบ้านภาคใต้จึง ได้รับอิทธิพลจากพระพุทธศาสนามีพระพุทธศาสนาเป็นเข็มทิศ”

๕.๒ กรณีการสะท้อนวัฒนธรรมมีข้อที่น่าสังเกตดังนี้ ในบทเพลงของดอกหญ้า นางเมินอันเป็นบทเพลงของปราชญ์ชาวบ้านภาคใต้ มีการสะท้อนวัฒนธรรมของชาวบ้านภาคใต้หลาย ๆ ด้าน เช่น ความเชื่อ การตั้งชื่อ การปรุงอาหาร การประกอบอาชีพ ฯลฯ เช่นเดียวกับวรรณกรรมหรือบทเพลงอื่น ๆ ทั่วไปสอดคล้องกับทัศนะของจำเริญ แสงดวงแข (๒๕๒๕ : ๑๐๑) ที่ว่า

“บทเพลงลูกทุ่ง ได้สะท้อนชีวิตของชาวไทยภาคใต้เกือบทุกแง่มุมทั้งที่เกี่ยวข้องกับภาษา ประเพณี การดำรงชีวิต แม้กระทั่งเรื่องราวที่ติดใจคนในท้องถิ่น”

๕.๓ กรณีการสะท้อนปัญหาสังคม มีข้อที่น่าสังเกตดังนี้ ในบทเพลงของดอกหญ้า นางเมินซึ่งเป็นวรรณกรรมของปราชญ์ชาวบ้านภาคใต้มีการสะท้อนปัญหาสังคมภาคใต้หลายประการ เช่น ปัญหาการเล่นการพนัน ปัญหาความไม่เป็นธรรมของสังคม ปัญหาความยากจน เป็นต้น เช่นเดียวกับวรรณกรรมประเภทอื่น เช่นวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้นซึ่งตีพิมพ์ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๖ - ๒๕๒๕ จำนวน ๗๒ เรื่อง ซึ่งจารี กาลดิษฐ์ทิพย์รัตน์ (๒๕๓๒ : ๓๑๐ - ๓๑๔) ได้ศึกษาและสรุปว่าเรื่องสั้นดังกล่าวได้สะท้อนปัญหาสังคมภาคใต้ไว้ ๓ ปัญหาคือ ๑) ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ปัญหาความยากจน ปัญหาการเอาเปรียบของนายทุน ปัญหาจากภัยธรรมชาติ ปัญหาการเพิ่มประชากร ฯลฯ ๒) ปัญหาด้านสังคม ได้แก่ ปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาสุขภาพอนามัย ปัญหาค่านิยม ความเชื่อ ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี ฯลฯ ๓) ปัญหาด้านการเมือง ได้แก่ ปัญหาจากเจ้าหน้าที่ของ

รัฐและนักการเมืองใช้อำนาจหน้าที่ในทางผิด ปัญหาชนกลุ่มน้อย ปัญหาผู้ก่อการร้าย คอมมิวนิสต์ ฯลฯ

ข้อเสนอแนะ

จากผลของการวิจัยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

๑ ควรจะมีการเผยแพร่งานวิจัยนี้แก่ชุมชน

๒ เพื่อให้เยาวชนได้รู้จักปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาชาวบ้านและเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน เยาวชนโดยเฉพาะเยาวชนจังหวัดสงขลาควรจะได้ศึกษาประวัติและผลงานเพลงของดอกหญ้า นางเมทินในฐานะปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาชาวบ้านที่สำคัญ

๓ เนื่องจากบทเพลงของดอกหญ้า นางเมทินทุกเพลงได้บันทึกกลวิธีการประพันธ์ ทศนะ วัฒนธรรม ปัญหาสังคมไว้ในสภาพที่เหมาะสม จึงสามารถนำไปใช้ประโยชน์ทางการเรียนการสอนในประเด็นดังกล่าวได้เป็นอย่างดี เช่น

เพลง **ขอแค้นมอง** ซึ่งบันทึกกลวิธีการเลือกใช้คำ การใช้สัญลักษณ์ การเสนอความคิดที่น่าสนใจ สามารถนำไปใช้สอนกลวิธีการประพันธ์ในประเด็นดังกล่าวได้ดีว่า

“แค่เพียงได้เห็นก็เป็นบุญตา เป็นวาสนาที่ได้มาเห็น ดอกฟ้าดอกนี้โสภีงาม
เด่น แค่เพียงได้เห็นก็เป็นบุญตา

แค่เพียงได้เห็นก็เป็นบุญนักร ถึงเพียงได้รักข้างเดียวไม่ว่า เมื่อเรารู้เขาเป็น
ดอกฟ้า เรานับดอกหญ้าไม่คู่ควรกัน

ดอกฟ้าควรอยู่คู่ฟ้า ดอกหญ้าขอเพียงแค่นั้น ไม่เคยคิดเด็ดดวงดอกฟ้าลาวัลย์
เพราะรู้ตัวมันว่าไม่มีทาง

แค่เพียงได้เห็นก็เป็นบุญตา ขอชมดอกฟ้าดอกนี้ห่าง ๆ มิได้มาครองแค้นมองก็
ห่าง ขอเพียงสุขบ้างแต่ทางสายตา”

(ขอแค้นมอง)

รักที่ซบแผ่ก ไม่หลีกหลีกที่รัก นองอย่าทำอีกยกให้พอกหักยกหลัง ยก
หลังดังต้อง นั้งหรงแล้วโหมระจ้ง คอบรักที่สักครั้ง อย่าเท่าแต่นั่งตีหน้ายักษ์เลย”

(รักซบแผ่ก)

เพลงอนให้ตาย ซึ่งได้บันทึกปัญหาสังคมชาวบ้านภาคใต้ไว้หลายประการ
สามารถนำไปใช้สอนในประเด็นดังกล่าวได้ดี ว่า

(สร้อย) จนให้ตาย ๆ ๆ จนให้ตาย ๆ ๆ

หลายปีมันมีแต่ชวย เล่นมวยก็ไม่เคยได้ เล่นไฟก็มีแต่เสีย (ซ้ำ) แดมลักเบีย
เมีย มันค่าเสียเกือบตาย (สร้อย)

ซื้อเบอร์ไม่ถูกสักที ซื้อลอตเตอรี่ไม่เคยเข้าใกล้ เลขเด็ดทวดไหนว่าดี (ซ้ำ)
ไม่ถูกสักทีงวดนี้ก็ตาย (สร้อย)

เลี้ยงกุ้งกุลาดหลายปี ขาดทุนทุกทีไม่มีกำไร มันใจว่าได้หลายตัน น้ำนี้กุ้งมัน
กลับคืนมาตาย (สร้อย)

กลุ่มใจหันไปกินเหล้า พอนาน ๆ เข้าอดเหล้าไม่ได้ งานทำซ้ำยังไม่มี (ซ้ำ)
แถมยังเป็นหนี้ยากผูกกอตาย (สร้อย)

(จนให้ตาย)

๔ นอกจะนำไปใช้ในการเรียนการสอนแล้วบทเพลงของดอกหญ้า นางเมิน
หลายเพลงยังสามารถนำไปใช้ในกิจกรรมอย่างอื่นได้อีก เช่น

เพลงสาวสิงหนคร ซึ่งกล่าวถึงชื่อตำบลต่าง ๆ ในอำเภอสิงหนครถึง ๑๑ ตำบล
สามารถนำไปใช้โฆษณาประชาสัมพันธ์อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลาได้เป็นอย่างดี
ว่า

“งามแท้เมื่อยอดหญิง งามจริง ๆ สาวสิงหนคร งามไปเสียทุกคน ทุกตำบลช่วง
อรชร สวยสะเด็ดทั้งสิบเอ็ดตำบล (ซ้ำ) สวยหมดทุกคนสาวสิงหนคร

เพลงนาาจิตตั้ง ซึ่งบันทึกทศนะต่าง ๆ ที่น่าสนใจสามารถนำไปใช้สอนการสะท้อนทศนะต่าง ๆ ได้ดี ว่า

“พระท่านว่านาาจิตตั้ง รักบ้างชังบ้างก็ช่างปะไร ต่างคนต่างคิด ต่างจิตต่างใจ (ซ้ำ) เอานะอะไรกับน้ำใจคน

ทำดีก็มีคนด่า ทำดีเกินหน้าก็ว่าเกินตน ไม่อิจฉาแต่ไม่อยากให้ดี คนจำพวกนี้ก็มีมากล้น อันคำติฉินนินทา (ซ้ำ) คนเราเกิดมาข่อมหนีไม่พ้น

ยามจนก็มีคนเกลียด ชิงชังรังเกียจ หยามเหยียดว่าจน ยามรวยชกัลบัมาอิจฉา นำวทนามเกิดมาเป็นคน อันคำติฉินนินทา (ซ้ำ) คนเราเกิดมาข่อมหนีไม่พ้น

คนเราเกิดมาข่อมมี ความชั่วความดี ข่อมมีปะปน ที่รักก็ชมที่ชังก็ด่า อย่าไปถือสาเกิดมาเป็นคน อันคำติฉินนินทา (ซ้ำ) คนเราเกิดมา ข่อมหนีไม่พ้น

เกิดมาอย่าเสียชาติเกิด ทำดีไว้เถิดคงจะเกิดผล ทำดีแม้ไม่มีคนเห็น ความดีซ่อนเร้น พระคงเห็นสักหน อันคำติฉินนินทา (ซ้ำ) องค์พระสัมมา ยังหนีไม่พ้น”

เพลงรักซบแผก ซึ่งได้บันทึกวัฒนธรรมการใช้คำภาษาไทยถิ่นใต้ที่น่าสนใจหลายคำ สามารถนำไปใช้สอนภาษาไทยถิ่นใต้ได้เป็นอย่างดี ว่า

“รักพี่ซบแผก ไม่รักน้องแฉกโงกเงก ถึงไม่ใช่พระเอกแต่ก็ไม่ใช่ผู้ร้าย ขอถามคนดีว่ารักกับพี่ได้ไม่ พี่รักน้องอิตาย ขอรับรองได้ว่าซบแผก

รักพี่ซบผืด เอาช่างมาอีดกะไม่โยก ถึงวันนี้ต่อโพรกรับรองไม่โยกย้อแยก ขอรับประกันว่ารักพี่มันซบแผก พี่ไซ่คนสือกแฉกชอบเพลงหลือกแฉกเหมือนเด็กเลี้ยงแกะ

เห็นพี่รักพี่รักซบซิก ในความรู้สึกน้องสาวเหมือนอาม่วยบวกับอีมะ แ่สบตามองพี่หลงรักน้องเสียแล้วแหละ จะไปขออแป๊ะหรือว่าไปขออบัง

สาวตำบลหัวเขา ตาคมขมยาวสาวอิสลามงามอน ใจจะแกลึงยกยอ สาว
 สะทิงหม้อก็อรชร สาวทำนมเมื่อได้มาพบเธอ (ซำ) กลับไปนอนเพื่อถึงแม่จนตางอน
 งามแท้แม่เอย สาวชิงโคเอ้อย่างอรชร งามแท้แม่คุณ สาววัดขุณหงทำบุญ
 ชาติก่อน สาวป่าขาดงมบาดหัวใจ (ซำ) สาวป่ากรอใจโลจริงแม่งามอน
 ตำบลบางเขียดทะเล่ ก็ช่างงามแท้แม่เนื้ออ่อน ตำบลอรัมแดงม่วงงาม หัวใจ
 วาบหวมเมื่อได้พวงามงอน สิบเอ็ดตำบลทุกคนงามจริง (ซำ) งามจริงแม่ยอดหญิง
 สาวสิงหนคร”

(สาวสิงหนคร)

เพลงสองมือแม่ ซึ่งพรรณนาพระคุณของแม่ได้ลึกซึ้งถึงแก่นสามารถนำไปใช้
 ประชาสัมพันธ์วันแม่ได้เป็นอย่างดี ว่า

“สองมือแม่คือสองมือสวรรค์ สองมือแม่นั้นโอบอุ้มกุ่มภัย สองมือป้อนน้ำ
 ป้อนข้าวคอยเฝ้าห่วงใย สองมือแม่ไกวเปลกล่อมให้นอน

สองมือประคองกอดลูกยามหนาว สองมือคอยเฝ้าดูปล้ำอาหาร สองมือป้อน
 ปัดพัดวีให้ลูกยามนอน สองมือมารดรเหนื่อยอ่อนยอมทน

สองมือของแม่ถึงแม่เหนื่อยหนัก สองมือไม่พักทำงานดิ้นรน สองมือเพื่อลูก
 ผูกพันแม่นั้นยอมทน สองมือดิ้นรนหาเลี้ยงลูกมา

สองมือแม่คือสองมือสวรรค์ สองมือแม่นั้นยากที่จะหา สองมือของใครไหน
 เท่าสองมือมารดา สองมือแห่งฟ้าคือสองมือแม่”

(สองมือแม่)

เพลงหรอยไม้ห้อง ซึ่งกล่าวถึงอาหารพื้นบ้านภาคใต้หลายอย่าง เช่น น้ำซุบ
 สะตอคอง แกงส้ม ข้าวย่า น้ำเคย พุงปลา เป็นต้น สามารถนำไปใช้โฆษณา
 ประชาสัมพันธ์ร้านอาหารภาคใต้หรืองานเทศกาลอาหารพื้นบ้านได้เป็นอย่างดี ว่า

“หอยไม่น้อง ๆ ๆ นำหอยตอดองปักษ์ได้บ้านที่ เห็นน้องน้ำตาเล็ด น้องคงจะ
 เศร้าใจนะคนดี ยิ่งนำมุกข้อยิ่งหอยหุจี้ อาหารบ้านที่ ถ้าไม่เผ็ดกะไม่หอย หอยไม
 น้อง หอยพี่เหอ ๆ

หอยไม่น้อง ๆ ๆ ลองชิมแกลอง แกงส้มกะหอย แกงส้มทั้งเปรี้ยวทั้งเผ็ด
 ทั้งน้ำตาเล็ดทั้งนำมุกข้อย ยิ่งน้ำตาเล็ด ยิ่งเผ็ดยิ่งหอย ยิ่งนำมุกข้อยิ่งหอยน้องเหอ
 หอยไม่น้อง หอยพี่เหอ ๆ

อีสานชอบทานส้มตำ บ้านพี่ข้าวฮำ ชาดีมันหอยแมล่อ เกล็ดลับข้าวฮำน้อง
 เอ๊ย อยู่ที่น้ำเคยจริง ๆ นะเธอ หวานนิคเต็มหน้อย หอยจริงนะเธอ ภาษาบ้านเธอ เขา
 ว่าแซบอีหลี แซบไม่น้อง แซบพี่เหอ ๆ

หอยหนักหนา ๆ ๆ น้ำเคยพุงปลา ปักษ์ได้บ้านที่ ถ้าจะให้ยิ่งเหมาะ ต้องมีผัก
 เหนาะสด ๆ ยิ่งดี ลูกตอดูกเนียงลูกเหรียญถ้ามี รับรองพรั่งนี้ต้องไปทั้งบ้าน หอยไม
 น้อง หอยพี่เหอ ๆ น้องไม่น้อง น้องพี่เหอ”

(หอยไม่น้อง)

๕ จากการวิเคราะห์หลักวิธีการใช้คำ การใช้ภาพพจน์และการสะท้อนทัศนะ
 พบว่าในบทเพลงของดอกหญ้า นางเมิน มีการใช้คำ การใช้ภาพพจน์ที่หลากหลาย
 ลักษณะปรากฏเป็นจำนวนมาก มีการสะท้อนทัศนะหลากหลายทัศนะ ซึ่งส่วนใหญ่
 ได้รับอิทธิพลจากหลักธรรมในพระพุทธศาสนา จึงควรจะศึกษากลวิธีการการใช้คำ
 การใช้ภาพพจน์ที่ปรากฏในบทเพลงของดอกหญ้า นางเมิน อย่างละเอียดและควรจะ
 ศึกษาอิทธิพลของพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในบทเพลงของดอกหญ้า นางเมิน อย่าง
 ละเอียด

๖ จากการที่ดอกหญ้า นางเมินแต่งเพลงมา ๓๐ ปีมีผลงานเพลงที่ดีไม่น้อยกว่า
 ๒ พันเพลง ชื่อเสียงและบทเพลงของดอกหญ้า นางเมินน่าจะเป็นที่รู้จักแพร่หลายและ
 น่าจะมีรายได้จากการแต่งเพลงหรือขายลิขสิทธิ์เพลงเป็นจำนวนมาก แต่ปรากฏว่ามีคน
 รู้จักดอกหญ้า นางเมินและบทเพลงของดอกหญ้า นางเมินน้อย รายได้จากการขายบท
 เพลงก็มีน้อยมากซึ่งปัญหาน่าจะเกิดจากดอกหญ้า นางเมินขาดวิธีการบริหารจัดการที่ดี

ซึ่งเป็นปัญหาที่ศิลปินพื้นบ้านส่วนใหญ่ต้องประสบ จึงสมควรจะศึกษาปัญหาการบริหารจัดการกรณีของคอกหญ้า นางเมินและหรือของศิลปินพื้นบ้าน อีกประเด็นหนึ่ง

๗ ควรจะมีการศึกษาวิเคราะห์บทเพลงของนักแต่งเพลงชาวบ้านภาคใต้คนอื่น ๆ เช่น เพท่าย ถนอมจิต ประจวบ วงศ์วิชา ฉัตรทอง มงคลทอง ศักดิ์ชัย ช่วยบุญอยู่ ฯลฯ โดยอาจจะวิจัยในประเด็นที่ปรากฏในงานวิจัยนี้หรือในประเด็นอื่นซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการสรุปภาพรวมของบทเพลง ของนักแต่งเพลงชาวบ้านภาคใต้และการอนุรักษ์สืบสานบทเพลงที่เป็นภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคใต้ที่สำคัญสืบไป

๘ ควรจะสร้างความตระหนักแก่เยาวชนและชุมชนว่าภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นภูมิปัญญาที่สำคัญ เนื่องจากเป็นภูมิปัญญาของชาวบ้านซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของสังคม รับผิดชอบต่อคนส่วนใหญ่ของสังคม เป็นพลังสำคัญที่จะจุดดิ่งหรือพัฒนาคนส่วนใหญ่ของสังคม เป็นภูมิปัญญาพื้นฐานของภูมิปัญญาชั้นสูงของสังคมของชาติ การศึกษาภูมิปัญญาชาวบ้านทำให้เรารู้จักภูมิปัญญาชาวบ้าน รู้จักชาวบ้านซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของสังคมเราตามที่เป็นจริง ทำให้เกิดปัญญาสามารถจะวางท่าทีต่อชาวบ้านแก้ปัญหาหรือพัฒนาชาวบ้าน ได้ตรงขึ้นและดีขึ้น